

**Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Humanitar Kolleci**

Təsdiq edirəm:
Tədris işləri üzrə direktor müavini:
_____ Əyyubova.İ.H

"7" "fevral" 2020-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: Musiqi nəzəriyyəsi.

Şöbə: Musiqi və Təsviri incəsənət.

Fənn Birləşmə komissiyası: "Musiqi nəzəriyyəsi" və "xor dirijorluğu."

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: "XX-XXI əsr müasir musiqi ədəbiyyatı"

Proqram: 16.04.2013-cü il tarixli 07 sayılı protokola əsasən Lənkəran Dövlət Humanitar Kollecin Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu fənn birləşmə komissiyasında müzakirə edilmiş və bəyənilmişdir.

Kurs: III

Kodu: İPFS-BO3.

Tədris ili: (2019-2020-ci tədris ili) Semestr: yaz

Tədris yükü: cəmi: 90 saat (mühazirə 60 saat, seminar 30 saat)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6 kredit

Auditoriya N: 11

Saat: I-III-V günlər: 08³⁰-10⁰⁵

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: Ruhəngiz Məhərrəmovə

FBK-nın ünvanı: Lənkəran ş. P.Təhməzov Bina 4

Məsləhət günləri və saati: 15⁴⁰-17¹⁵

E-mail ünvanı: qasanova.77@list.ru

III. Təvsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaitivə metodik vəsaitlər:

Əsas

1. T.Çeredniçenko. Musiqi janrı.1990.
2. E.V.Nazaykinski. Musiqidə stil və janr.- M.2003.
3. M. K.Mixaylov. Stil v muzıke.M-1981.
4. Ş. Həsənova. Musiqi tarixindən mühazirələr. III hissə.
5. İnternet resursları

Əlavə

- 6.İstoriya zarubejnoy muzıku. M 1983-1988. Vıp. 1-5.
- 7.Ençiklopediya V 3 t. M.1998-2000.

IV. Fənnin təsviri:

Bölmələr üzrə mühazirələrdə bəstəkarların həyatı yaradıcılığı ilə bağlı uyğun bilik və bacarıqlar aşılır.

Bütün bunlar “XX-XXI əsr müasir musiqi ədəbiyyatı” fənninin alı təhsil müəssisələrinin tələbələri üçün tədrisinin vacib olduğunu təsdiq edir.

“XX-XXI əsr müasir musiqi ədəbiyyatı” əsasən xarici bəstəkarların həyatı yaradıcılığı, bəstələdiyi əsərlərin yaranma tarixi və şəraiti haqqında məlumat verir. Dərslilər bir neçə fəslə bölünür və hər fəslə bir neçə mövzu vardır.

V. Fənnin məqsədi

Fənnin tədrisinin əsas məqsədi tələbələrin müasir tələblərə uyğun olaraq qərb və rus musiqisinin inkişaf tarixi, görkəmli bəstəkarların həyat və yaradıcılığı haqqında biliklərə yiyələndirməklə onların estetik zövqünü, musiqi mədəniyyətini yüksəltməkdən ibarətdir. Mövzuların öyrənilməsi təhsil sistemində qəbul edilmiş sa- dədən mürəkkəbə doğru ardıcılıq ilə qurulmuşdur. Belə ki, hər hansı bir bəstəkarın həyat və yaradıcılığını öyrənərkən əvvəlcə onun erkən yaradıcılığı, sonra iri həcmli əsərləri nəzərə çatdırılır.

VI. Davamiyyətə verilən tələblər:

Dərsdə davamiyyətə görə verilən maksimum bal 10 baldır. Balın miqdarı əsasən: tələbə semestr ərzində fənn üzrə bütün dərslərdə iştirak etdiyi halda ona 10 bal verilir; semestr ərzində fənnin tədrisinə ayrılan saatların hər buraxılan 10%- nə 1 bal çıxılır; Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı normativ sənədlərdə müəyyən olunmuş həddən yuxarı (25%-dən çox) olduğu halda tələbə həmin fənnə imtahana buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır və sonradan onun haqqında müvafiq qərar qəbul edilir.

VII. Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 10 bal sərbəst işlərin tərtib olunmasına görə, 10 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 20 bal kollektivlərə görə, 10 bal dərslərə davamiyyətinə görə.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfli-dir
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açabilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal-tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlə-rə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

**Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə
(imtahan və imtahana qədərki ballar əsasında)**

- 91-100 bal- əla (A)
81-90 bal-çox yaxşı (B)
71-80 bal- yaxşı (C)
61-70 bal- kafi (D)
51-60 bal –qənaətbəxş (E)
51-baldan aşağı- qeyri-kafi (F)

Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Kollecin daxili nizam–intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

VIII. (1.) Təqvim mövzu planı:

№	Kecirilən mühazirə və seminar mövzularının məzmunu	Saat		Tarix
		1	2	
1	2	3		4
	Mühazirə və seminar mövzuları	Mühazirə	Seminar	
1	Mövzu № 1. XX-XXI əsr musiqi sənətinin inkişaf mərhələləri (bölüm1) Plan: 1.Avropanın musiqi mədəniyyəti. 2.Caz, bluz	2	2	
2	Mövzu № 2. XX-XXI əsr musiqi sənətinin inkişaf mərhələləri (bölüm1) Plan: 1.Avropanın musiqi mədəniyyəti. 2. Azərbaycan caz musiqisi	2		
3	Mövzu № 3. XX-XXI əsr musiqi sənətinin inkişaf mərhələləri. (bölüm2) Plan: 1. Rok və pop	2	2	
4	Mövzu № 4. XX-XXI əsr musiqi sənətinin inkişaf mərhələləri. (bölüm2) Plan: 1.Fransız altılığı	2		
5	Mövzu № 5. Avstriya musiqi mədəniyyəti: Q.Maler. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2. Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2	2	
6	Mövzu № 6. Avstriya musiqi mədəniyyəti: A.Şönberq. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2		
7	Mövzu № 7. Avstriya musiqi mədəniyyəti: A.Berq. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2		
8	Mövzu № 8. Avstriya musiqi mədəniyyəti: A.Vebern. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2	2	
9	Mövzu № 9. Almaniya musiqi mədəniyyəti: R.Ştraus. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Mərhələləri.	2		
10	Mövzu № 10. R.Ştraus. Yaradıcılıq yolu. Plan: 1.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2		

11	Mövzu № 11. Almaniya musiqi mədəniyyəti. P.Hindemit. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2		
12	Mövzu № 12. Almaniya musiqi mədəniyyəti. K.Orf. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2	2	
13	Mövzu №13. Fransa musiqi mədəniyyəti: D.Miyo. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında	2		
14	Mövzu №14. D.Miyonun yaradıcılığı. Plan: 1.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2	2	
15	Mövzu №15. Fransa musiqi mədəniyyəti: A.Oneqper. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri	2		
16	Mövzu №16. Fransa musiqi mədəniyyəti: F.Pulenk. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2	2	
17	Mövzu № 17. İspan musiqi mədəniyyəti: M.Falya. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2	2	
18	Mövzu № 18. İtaliya musiqi mədəniyyəti: O.Rispiqi. İ.Pitsetti. Plan: 1.Bəstəkarların həyatı haqqında 2.Yaradıcılıqlarının əsas xüsusiyyətləri.	2		
19	Mövzu № 19. İtaliya musiqi mədəniyyəti: C.Malipyero. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2	2	
20	Mövzu № 20. İtaliya musiqi mədəniyyəti: A.Kazella. C.Puççini. Plan: 1.Bəstəkarların həyatı haqqında 2.Yaradıcılıqlarının əsas xüsusiyyətləri.	2		
21	Mövzu №21. İngiltərə musiqi mədəniyyəti: B.Britten. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2		
22	Mövzu №22. ABŞ musiqi mədəniyyəti: C.Qerşvin. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2	2	
23	Mövzu № 23. Çexiya və Slovakiya musiqi mədəniyyəti: İ.Yanaçək. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2	2	
24	Mövzu № 24. Çexiya və Slovakiya musiqi mədəniyyəti:L.Martinu. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2		
25	Mövzu № 25. Macarıstan musiqi mədəniyyəti: B.Bartok. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2		
26	Mövzu № 26. Bolqarıstan mus. mədəniyyəti. P.Vladigerov. L.Pipkov. Plan: 1.Bəstəkarların həyatı haqqında 2.Yaradıcılıqlarının əsas xüsusiyyətləri.	2	2	
27	Mövzu № 27. Rumıniya musiqi mədəniyyəti: C.Enesku. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2		
28	Mövzu № 28. Polşa musiqi mədəniyyəti: K.Şimanovski. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2	2	

29	Mövzu № 29. Polşa musiqi mədəniyyəti: V.Lutoslavski. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2		
30	Mövzu № 30. Polşa musiqi mədəniyyəti: K.Penderetski. Plan: 1.Bəstəkarın həyatı haqqında 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri.	2	2	
	Cəmi:	60	30	90

IX. Kollokvium sualları

1. XX-XXI əsr musiqi sənətinin inkişaf mərhələləri
2. Caz musiqisi
3. «Fransız altılığı» və onların yaradıcılıq prinsipləri
5. Azərbaycan caz musiqisi
6. Avstriya musiqi mədəniyyəti
8. A.Şönberq
9. Q.Maler
10. A.Berq

II

1. Almaniya musiqi mədəniyyəti
2. P.Hindemit
3. K.Orf
4. Fransa musiqi mədəniyyəti
5. D.Miyo
6. A.Oneqker
7. F.Pulenk
8. İspan musiqi mədəniyyəti
9. M.Falya.
10. İtaliya musiqi mədəniyyəti

X. Sərbəst işin mövzuları:

1. XX əsr musiqi sənətinin inkişaf mərhələləri
2. Caz musiqisi
3. “Fransız altılığı” və onların yaradıcılıq prinsipləri
4. Almaniya musiqi mədəniyyəti: R.Ştraus.
5. Avstriya musiqi mədəniyyəti: Q.Maler
6. Azərbaycan caz musiqisi
- 7.

XI. İmtahan sualları.

1. XX əsr musiqi sənətinin inkişaf mərhələləri
2. Caz musiqisi
3. Azərbaycan caz musiqisi
4. Rok və pop musiqisi
5. Azərbaycan musiqisində yeni janr - Simfo-folk-rok
6. «Fransız altılığı» və onların yaradıcılıq prinsipləri
7. Şönberq və XX əsr musiqisi

8. Avstriya musiqi mədəniyyəti:
9. A.Vebern.
10. Polşa musiqi mədəniyyəti: K.Penderetski.
11. İspan musiqi mədəniyyəti
12. M.Falya yaradıcılığı
13. İtaliya musiqi mədəniyyəti: C.Puççini.
14. İngiltərə musiqi mədəniyyəti
15. B.Britten yaradıcılığı
16. ABŞ musiqi mədəniyyəti: C.Qerşvin.
17. Almaniya musiqi mədəniyyəti.
18. P.Hindemit yaradıcılığı
19. İtaliya musiqi mədəniyyəti: O.Rispiqi.
20. Fransa musiqi mədəniyyəti
21. D.Miyo yaradıcılığı
22. İ.Yanaçek yaradıcılığı
23. Avstriya musiqi mədəniyyəti
24. Q.Maler yaradıcılığı
25. K.Orf yaradıcılığı
26. İtaliya musiqi mədəniyyəti: İ.Pitsetti.
27. Fransa musiqi mədəniyyəti
28. F.Pulenk yaradıcılığı
29. Çexiya və Slovakiya musiqi mədəniyyəti: L.Martinu.
30. Avstriya musiqi mədəniyyəti:
31. A.Şönberq.
32. İtaliya musiqi mədəniyyəti
33. C.Malipero yaradıcılığı
34. Polşa musiqi mədəniyyəti: V.Lutoslavski.
35. Avstriya musiqi mədəniyyəti: A.Berq.
36. Fransa musiqi mədəniyyəti: A.Oneqper.
37. İtaliya musiqi mədəniyyəti: A.Kazella.
38. Macarıstan musiqi mədəniyyəti
39. B.Bartok yaradıcılığı
40. Bolqarıstan musiqi mədəniyyəti: P.Vladigerov.
41. Rumıniya musiqi mədəniyyəti
42. C.Enesku yaradıcılığı
43. Polşa musiqi mədəniyyəti: K.Şımanovski.
44. R.Ştraus yaradıcılığı
45. Bolqarıstan musiqi mədəniyyəti:
46. P.Vladigerov.
47. Rumıniya musiqi mədəniyyəti:
48. C.Enesku.
49. Bolqarıstan musiqi mədəniyyəti:
50. L.Pipkov.

XII. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Fənnin tədrisinin sonunda tələbələr “XX-XXI əsr müasir musiqi ədəbiyyatı” kursundan müəyyən biliklərə malik olmalı, o cümlədən fənn haqqında fikirlərini əsaslandırmağı bacarmalıdırlar. Kursda keçdiklərindən –bəstəkarların həyatı və yaradıcılığıyla dərinlən tanış olmaqla, musiqilərini öyrənmək vərdişlərinə yiyələnmişdirlər.

Fənninin tədrisi zamanı tələbələrə müxtəlif bölmələrin praktik tətbiqini öyrədilməsi fənn üzrə qoyulan əsas tələblərdən biridir. “XX-XXI əsr müasir musiqi ədəbiyyatı” fənninin tədrisi zamanı qoyulan tələblər aşağıdakı kimidir:

- Mühazirə mətninin hazırlanması,
- test tapşırıqları,
- referat işləri,
- imtahan sualları,
- fərditapşırıqlar,
- internetdən istifadə.
- musiqilərin dinlənməsi.

Öyrənən tanış olur::

- Fransız musiqi mədəniyyəti.
- İtalya opera mədəniyyəti.
- İspan musiqi mədəniyyəti.
- Rumıniya və Polşa musiqi mədəniyyəti.
- Keçilən bəstəkarların əsərlərinin dinlənməsi.

“XX-XXI əsr müasir musiqi ədəbiyyatı” fənninin sillabusu “Instrumental ifaçılıq - Fortepiano” ixtisasının tədris planı və “XX-XXI əsr müasir musiqi ədəbiyyatı” fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu” FBK-da müzakirə edilərək, bəyənilmişdir (6 fevral 2020-ci il, protokol № 5)

Fənn müəllimi:

Məhərrəmovə R. İ

FBK sədri:

Əliyeva Z. T